

Abstrakt

Cílem mé diplomové práce je analyzovat rámcové rozhodnutí ze dne 13. června o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (2002/584/SVV) a jeho příspěvek k vytvoření nového zjednodušeného a efektivního systému vydávání mezi členskými státy Evropské unie. Práce v úvodu pojednává o historickém vývoji mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech a řízení o vydání, abychom pochopili potřebu nového řešení pro stíhání nových forem organizovaného přeškrnutí zločinu v Evropské unii, které přineslo zavedení zásady volného pohybu osob a zrušení kontrol na vnitřních hranicích dle Schengenských dohod. V rámci mého výzkumu se zaměříme na základní zásady, na nichž je založen evropský zatýkací rozkaz, na jeho praktické uplatnění justičními orgány v členských státech a na hlavní problematiku okruhu, kterým každodenní justiční praxe při postupu předávání v dnešní době čelí. Část práce je věnována též řešení problematiku aspektů evropského zatýkacího rozkazu nejen na státní, ale i na úrovni unijní. Další část mého výzkumu je rovněž věnována provedení rámcového rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu do českého právního řádu a rozhodnutí ústavních soudů ve vybraných členských státech, které se implementace rámcového rozhodnutí týkaly.

Práce se skládá z devíti kapitol. První a druhá kapitola jsou úvodního charakteru a popisují historické předky justiční spolupráce v trestních věcech v Evropě a proces vydání evropského zatýkacího rozkazu. Druhá kapitola je rozdělena do pěti subkapitol, přičemž poslední z nich se dále dělí na dvě části, které se zabývají vývojem justiční spolupráce v Evropě a do přehledu rámcového rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu.

Třetí kapitola se zabývá právní povahou rámcových rozhodnutí jako legislativních nástrojů v rámci bývalého ústředního pilíře EU a jejich nepřímým účinkem deklarovaným Soudním dvorem Evropské unie v případě *Maria Pupino*. Vztah rámcových rozhodnutí a mezinárodních smluv je podrobněji rozebrána na konci kapitoly.

Čtvrtá kapitola jako jedna z hlavních částí mé práce podrobně analyzuje samotné rámcové rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu. Je rozdělena do tří hlavních sekcí.

První část je zaměřena na definici evropského zatýkacího rozkazu jako justičního rozhodnutí, které vydal některý členský stát za účelem zatčení a předání vyřádané osoby jinému členskému státu za účelem trestního stíhání nebo výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření. Druhá část zkoumá podmínky aplikace evropského zatýkacího rozkazu, zejména kontroverzní otázku principu oboustranné trestnosti týkající se seznamu 32 vybraných trestných činů, zásadu speciality a důvody pro povinné a fakultativní odmítnutí výkonu evropského zatýkacího rozkazu. Další analýza se týká recentní judikatury Soudního dvora Evropské unie. Poslední část se zaměřuje na předávací řízení podle jednotlivých ustanovení rámcového rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu.

Pátá kapitola adresuje téma provedení rámcového rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu do českého právního řádu a problematiku aspekty s tím související, jež vedly k přezkoumání implementační legislativy Ústavním soudem České republiky. Další kapitola se zaměřuje na vnitrostátní provádění předpisů a postup předávání z České republiky do jiného členského státu a naopak.

Části sedmá a osmá mé práce jsou komponovány jako kritický rozbor vybraných rozhodnutí ústavních soudů členských států, které se zabývaly ústavností implementace evropského zatýkacího rozkazu do národních právních řádů. Nejvíce kontroverzní otázky, které byly předmětem vybraných rozhodnutí, jsou omezení požadavku oboustranné trestnosti a rovnost předávání vlastních státních příslušníků. Obě otázky byly předmětem řízení před Ústavním soudem České republiky, který nakonec zamítl návrhy na zrušení prováděcích právních předpisů. Poslední kapitola se zabývá hodnotící zprávou o uplatnění evropského zatýkacího rozkazu v České republice a legislativními změnami, které připadají v úvahu na unijní a také národní úrovni.

Přestože je evropský zatýkací rozkaz považován za jeden z nejkontroverznějších právních nástrojů posledních let, jeho výsledky jsou podle různých hodnotících zpráv pozitivní a efektivní. Hlavním cílem mé práce nebylo diskutovat o bezpředmětnosti evropského zatýkacího rozkazu nebo pouze argumentovat v jeho prospěch. Přístup, který předkládám, je analýza možného odstranění jeho negativních aspektů tak, aby mohl vytvořit efektivně fungující prostor svobody, bezpečnosti a práva v Evropské unii.